

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Historia literatury polskiej - pozytywizm i Młoda Polska

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Humanistyka w szkole - polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 18HUMS.18K.07342.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Historii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Emilia Kledzik, Sylwia Karolak, Marcin Jauksz		
Prowadzący zajęcia	Emilia Kledzik, Marcin Jauksz		
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Egzamin		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zaznajomienie studentów z ważnymi dziełami i arcydziełami literatury polskiej wraz z umiejętnością odniesienia ich do ogólnego kontekstu przemian historycznych i kulturowych.
C2	Doskonalenie przez studentów umiejętności analityczno-interpretacyjnych ze szczególnym zwróceniem uwagi na specyfikę tekstów powstałych w epokach pozytywizmu i Młodej Polski, analizę porównawczą i wartościowanie (utwory wybitne i drugorzędne; obiegi literackie).
C3	Wskazywanie studentom możliwości wykorzystania wybranych tekstów w edukacji szkolnej.
C4	Kształcenie u studentów umiejętności operowania kategoriami historyczno- i estetycznoliterackimi, a także posługiwania się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami z zakresu innych modułów kształcenia polonistycznego oraz historycznego/filozoficznego/latynistycznego.
C5	Pogłębianie umiejętności studentów operowania kategoriami biografii autora, epoki, prądu, stylu, gatunku literackiego, pojęć estetycznych (ironia, groteska, tragizm, realizm, symbolizm, impresjonizm, ekspresjonizm).
C6	Kształcenie u studentów umiejętności samodzielnych wypowiedzi ustnych i pisemnych na temat literatury oraz kultury epok pozytywizmu i Młodej Polski (obowiązkowa praca pisemna, głos w dyskusji).
C7	Kształtowanie świadomości komparatystycznego oraz interdyscyplinarnego charakteru pozytywizmu i Młodej Polski, w tym zwrócenie szczególnej uwagi na połączenia historii literatury z historią innych sztuk (np. teatr, malarstwo, muzyka) jako szansy na wykorzystanie tekstów literackich w ogólnorozwojowym kształceniu humanistycznym na wczesnych etapach kształcenia.

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna arcydzieła i kluczowe utwory literackie okresu pozytywizmu i Młodej Polski, w sposób ogólny charakter epoki, do której należą, i miejsce utworu w tradycji kulturowej;	HUM_K1_W01, HUM_K1_W02	Egzamin ustny, Praca pisemna.
W2	posiada wiedzę na temat tekstów literackich jak źródła wiedzy o wartościach (społecznych, narodowych, powszechnych) i relacji między obecnymi w literaturze późnego wieku XIX zagadnieniami a współczesnością;	HUM_K1_W01, HUM_K1_W03, HUM_K1_W07, HUM_K1_W08	Egzamin ustny, Praca pisemna.
W3	zna adresowane do dzieci utwory literackie z przełomu XIX i XX wieku;	HUM_K1_W02, HUM_K1_W03, HUM_K1_W08	Egzamin ustny, Praca pisemna.
W4	zna wybrane zależności między literaturą a innymi sztukami, w tym adaptacjami i tekstami inspirowanymi ważnymi utworami literackimi, w kontekście ich możliwej aplikacji w procesie dydaktycznym;	HUM_K1_W01, HUM_K1_W03, HUM_K1_W07	Egzamin ustny, Praca pisemna.
Umiejętności - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U1	potrafi analizować, interpretować ważne teksty literackie na tle poszczególnych epok przy wykorzystaniu wybranych metodologii oraz określać ich przydatność w procesie edukacji;	HUM_K1_U07, HUM_K1_U08, HUM_K1_U09	Egzamin ustny, Praca pisemna.
U2	odnajduje zależności między tekstami obecnymi w podstawie programowej dla szkół podstawowych i gimnazjów a innymi utworami literatury, które mogą posłużyć jako konteksty w procesie dydaktycznym.	HUM_K1_U03, HUM_K1_U08	Egzamin ustny, Praca pisemna.
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do oceny możliwości wykorzystania w procesie edukacji polonistycznej i historycznej utworów literackich z przełomu XIX i XX wieku adresowanych do dzieci.	HUM_K1_K04, HUM_K1_K07	Egzamin ustny, Praca pisemna.

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Ważne dzieła literackie lat 1864-1918 w kontekście historycznym.	W1, W2, U1, U2	Konwersatorium
2.	Prądy literackie, konwencje, gatunki i typy literatury w dobie postyczniowej i na przełomie wieków XIX i XX.	W3, W4, U1, U2, K1	Konwersatorium
3.	Dzieło literackie jako nośnik określonych wartości i wizji świata oraz ważny składnik tradycji.	W1, W2, U1, U2	Konwersatorium
4.	Ważne kategorie estetyczne okresu pozytywizmu i Młodej Polski pomocne w interpretacji tekstów kultury.	U1, U2	Konwersatorium
5.	Kształtujące się w drugiej połowie XIX wieku nauki humanistyczne (socjologia, psychologia, pedagogika) i ich znaczenie dla przemian literackich od literatury dydaktycznej przez realizm i naturalizm po symbolizm, psychologizm, ekspresjonizm.	W2, W4, U1	Konwersatorium
6.	Znaczenie biografii autora dla interpretacji dzieła literackiego (kategorie ekspresywizmu, autobiografizmu, skandalu literackiego).	W1, W2, W3, U1, K1	Konwersatorium
7.	Odbiorca dzieła literackiego ze szczególnym uwzględnieniem pytania o status adresata dziecięcego w tradycji literackiej (na tle europejskiego „złotego wieku” literatury dziecięcej).	W3, W4, U1, K1	Konwersatorium
8.	Znaczenie obecności literatury wieku XIX w procesie dydaktycznym oraz przykłady praktycznego wykorzystania omawianych utworów podczas lekcji języka polskiego i historii.	W3, W4, U2, K1	Konwersatorium
9.	Wartość przekładu intersemiotycznego (adaptacji) w procesie dydaktycznym literatury w szkole.	W3, W4, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa, Metoda badawcza (dociekania naukowego), Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - metoda "kuli śniegowej", Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli"

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Student/ka zobowiązany/a jest do przygotowania i zaliczenia pracy pisemnej, obejmującej zagadnienia podejmowane na zajęciach (temat pracy jest ustalany w porozumieniu z prowadzącym zajęcia). Student/ka jest ponadto zobowiązany/a do zdania egzaminu ustnego. Skala ocen: bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra znajomość zagadnień dotyczących epok oraz lektur, sprawność interpretacyjna poświadczona udziałem w dyskusji na zajęciach, podczas egzaminu i samodzielną pracą semestralną; dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej z drobnymi niedociągnięciami; dobry (db; 4,0): dobra znajomość zagadnień dotyczących epok oraz literatury z okresu, nieco mniejsza sprawność interpretacyjna; praca semestralna z licznymi błędami i niedociągnięciami w zakresie kompletowania bibliografii; dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalający stopień opanowania materiału poświadczony w dyskusjach, na egzaminie; praca semestralna z licznymi niedociągnięciami w zakresie kompozycji lub języka bądź dowodzenia sądów interpretacyjnych oraz bibliografii; dostateczny (dst; 3,0): jak wyżej, lecz stopień niedociągnięć większy i dostrzegany we wszystkich aktywnościach studenta/ki; niedostateczny (ndst; 2,0): niedostateczne opanowanie materiału (zagadnień), brak znajomości tekstów literackich; oceniona na niedostateczną ocenę praca semestralna.

Literatura

Obowiązkowa

1. Programy i dyskusje literackie okresu pozytywizmu, oprac. J. Kulczycka-Saloni, BN I 249.
2. Poetki przełomu XIX i XX wieku. Antologia, oprac. zespół pod red. J. Zacharskiej, wybór A. Janicka, Białystok 2000.
3. Programy i dyskusje literackie okresu Młodej Polski, oprac. M. Podraza-Kwiatkowska, BN I 212.
4. Markiewicz H., Literatura pozytywizmu, Warszawa 1986 (i następne wydania).
5. Podraza-Kwiatkowska M., Literatura Młodej Polski, Warszawa 1992 (i następne wydania).
6. Słownik literatury polskiej XIX wieku, red. J. Bachórz, A. Kowalczykowa, Wrocław 1991.
7. Pełna lista lektur omawianych na zajęciach (w tym literatura podmiotu) przedstawiana jest przez prowadzącego podczas pierwszych zajęć.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie pracy pisemnej	15
Przygotowanie do egzaminu	15

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HUM_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krzewienia w pracy zawodowej kultury języka, kultury historycznej oraz kultury czytelnictwa
HUM_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przestrzegania norm etycznych w pracy zawodowej historyka i polonisty oraz w popularyzacji treści humanistycznych
HUM_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje w praktyce zawodowej
HUM_K1_U07	Absolwent/ka potrafi rozpoznać różne rodzaje tekstów kultury oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację
HUM_K1_U08	Absolwent/ka potrafi formułować i wyrażać w mowie i piśmie własne poglądy w sprawach dotyczących kultury, życia społecznego, problemów zawodowych i kwestii światopoglądowych
HUM_K1_U09	Absolwent/ka potrafi rzeczowo argumentować, wykorzystując poglądy innych autorów oraz formułować na tej podstawie wnioski
HUM_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie nauk humanistycznych w systemie nauk oraz w stopniu zaawansowanym ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną
HUM_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie zaawansowane treści z zakresu historii i polonistyki zorientowane na działania edukacyjne
HUM_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie zaawansowaną terminologię z zakresu wiedzy o języku, literaturze i historii oraz ich konteksty edukacyjne
HUM_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym uporządkowane i szczegółowe treści z zakresu historii Polski, Europy i powszechnej oraz wpływu historii na rozwój kultury historycznej, języka, literatury i kultury polskiej w przeszłości i współcześnie
HUM_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym historię cywilizacji, kultury i literatury polskiej, a także ich rolę w procesie interpretacji tekstów literackich i źródeł historycznych